

میلعا وه

تیلو تقیق

ءایلو تآمارک و ءایبنا تازجم اب نآ طابترا و
یہا

لوا ءسلج - (نانبلا) ی نیوکت تیلو تحابمہلسلس

نارنخس

ی نارہط ی نیس دن سحمدحم دیس اللہتیا ترضد
ہر سد اللہس دق

میحرّلا ن محرّلا الله مسب

فرشأ ائینو اندیس ی لع الله ی لصو لله دمحا

ن یلسر ملاو ٲایبلا

دمحم مساقلا ی با ن یبر قما ٲار قسلا متاخو

ن یمر کما ن یموصعما ن یر هاطلا ن یبیطلا ٲلا ی لعو

ف هکلا بحاص انلاوم امیس لا ن یمایما حج جحاو

ن یصحا

ن سحا ن بٲة جحا ، ن یگتسما ر طضما ثایغو

ٲءادفلا همدمقم بار تٲا انداور اسی رکسعا

مهئادعا ی لع ٲیلز لا ٲیدبلا ٲمءادلا ٲنعللاو

مهقوقد ی بصاغو مهیفلاخمو

ن یدلا موی ی لا

و بناوج زا ی نیوکت تیلو ٲر ابرد ام ثحب

بناوج نیا رگا و دریگی م تروصد ی ددعتم داعبا

تابثا هک اهنا زا دارم و دوصقم هب دنوش ن شور

،تسا ملسلا مهیلع ن یموصعم ٲمئا ی نیوکت تیلو

دیسر میهاوخ

تیلو ی انعم :لوا ٲئسم

ی انعم و تقیقد ی لکروطه ب :لوا [ٲئسم]

و هر طیسد زا تسا ترابع تیلو ؟تسیچ تیلو

ملاء رد ی رما ققحت و داجیا رب فارشا و طلست

جراخ

هک متسه تردق نیا ی اراد ن م لائم ن اونعهب

و مرادرب ار ن آرق نیا ی ،منک دنلب ار ن اوید نیا

ن آ مناوتی م ن م هک تسا نیا رما نیا تءع .مناوخب

این تشادرب نامه هک ؛منک داجیا جراخ ملاء رد ار

و ندرک تکر د ،عی شد کی ن تفرگ ،ن آرق تئارق

و عطاحا و طلست ، نیاربانبد . دشاب کذلک اثما
سفنرد ای ج راخ ملاءردی رما داجیا رب فارشا
- ن آ سفنو و حور رد هچ و ، مسجر رد هچ - عی شد
دوشی م هدیماذ تیلو

تسا مسقود رب تیلو

ی نیوکت تیلو : لوا عون

زا رما [هک تسا ی نیوکت تیلو] : لوا عون
ناسنا هک انعم نیا هب ؛ دوشی م رداص ص خشدوخ
هزاجا نودب ار لعفن آ رب مادقا تردق و ییاناوت
دننام ؛ دراد یرگیذ ص خشدزا ای ج راخ ملاءزا
ماجنا زور هنباشد لوط رد ام هک یراتفر و لامعا
، ن دیباوخ ، ن تفر هار ، ن دروخ لیبقة زا ، میهدی م
ی گدنار ، ن درک تکرخ ، ن دیماشآ ، ن دشراذیب
هباشم دراوم همه و ، ن درک تراجت ، ن دومذ
ی مذ هزاجا یرگیذ زا اهنآ یارب درف هک یرگیذ
زا و مشونی م بآ نیا زان لآا هذب لاثم . دریگ
«تیلو» هئسم نیمه هب ؛ مریگی مذ هزاجا یرگیذ
ییاناوت و ی گدامآ ، دادعتسا ، تردقس پ . دنیوگی م
، ج راخ ملاءردی ئیش داجیا و یرما ققحت رب
تسا تیلو نامه

ی عیرشت تیلو : مود عون

هب طونم هک تسا ی عیرشت تیلو : مود عون
نودب دناوتی مذ درف ی نعید ؛ تسا هزاجا و نذا
ملاءرد ار هئسم نیا ، یرگیذ ص خشد هزاجا
باتک نیا رگال اثم ناونعهب . دنک داجیا ج راخ
زجل اعتم دنواذخ ، دشاب ام دنمجرا قیفر هب قلعتم
و مرادرب ار نآ هدی مذ هزاجا نم هب و هزاجا اب
باتک نیا هک داد هزاجا هذب هب ناشیا رگا . م ناوخب
لقع و نوناق نینچمه و لاعتم دنواذخ ، م ناوخب ار

زباډار باتک نیا هک دهدی م نذا نم هډ فرع و
ارم همه تروصن یاریغ رد ؛ مزاوخب و منک
نیا ارچه هک دنکی م تساوخزاب و دننادی م لوئسم
زباډ ، ن آ کلام و بحاص هزاجا نوډب ار باتک
م اهدناوخ و م اهدرک

تیلو (تیلو) تیلو زا عون نیا نید توافقت
(ی نیوکت تیلو) لوا عون تیلو و (ی عیرشت
، تیلو لوا عون رد ؛ تسا نذا و هزاجا رد اهنت
هدارا هچنآ ص خشه کلب ، تسین هزاجا هډ ی جایتحا
مزلا نذا ، مود عون رد اما ؛ دهدی م ماجنا ، دنکی م
هتبلأ . دنمانی م ی عیرشت تیلو ار ن آ هک تسا
تیلو ن آ اجنیا رد ی عیرشت تیلو زا دوصقم
رد و ی هقف بتکرده هک تسین ی عیرشت صاخ
و ردپ تیلو ، ی صوتیلو ، هیقف تیلو ثحبم
دنزادری م ثحب هډ ن آ هرابرد [ی ردپ] دجتیلو
ی عیرشت تیلو ماع ی انعم زا اجنیا رد ام [هکلب]
مینکی م تبحص

صخش ی یاراد و لام رد ده اوخب س کره سپ
؛ دریگب هزاجا و ازاتسا مزلا ، دنک فرصت رگید
ای ، ناملم ی تدای مزلتم ، صخش ن آ هک دنچره
ره رد ؛ دشابن ی دهعت و نید چیه ی اراد لاصا
عفنهډ ار هزاجا و نذا نیا ی ندم نوناقتروص
تسا هدرک بجاو وا

ی عیرشت و ی نیوکت تیلو دحاو تقیقده

ی نیوکت تیلو و ی عیرشت تیلو تقیقده اما
ی یاناوت « زا اتسا ترابع هک اتسا ی دحاو تقیقده
ام لاثم . «جراخرد ی رما ققحت و داجیا تردق و
رد ار نامتخاس ی انب تردق هک ی صخش هرابرد
نیا «ی لو» وا هک میوگی م ، دراد نیمز نیا

هرا بر د ل احن یعدر د .تسا ن امتخاس و نارمع
قیفر نیمز رد ن امتخاس یانبی یاناو تهکی صخش
می ،دراد اهنأ نذا هب ار یرگید صخش ایام
یور ندرک راکو ن امتخاس داجیا یاربوا :میوگ
دراد «تیلاو» نیمز نیا

،تسین نذا هب یزاینی نیوکت تیلاو رد سپ
؛دراد هزاجا و نذا هب جایتحا یعیرشت تیلاو اما
،ساسا نیا رب .تسا یکی ود ره تقیقده یلو
نیوکت و داجیا و لامعا» نامه تیلاو تقیقده
ن اونعهب .دشابی م «تسا هتشادن دوجو هکی زیچ
نیا دوخ ؛مرادی مربر ار ن آرق نیا ن لآ هدنب لاثم
دوجو «ن آ ن تشادرب» اما ،تشاد دوجو ن آرق
رگید ناکم هب ی ناکم زا ار ن آرق هدنب و تشادن
ردی لعف ماجنا اب اجنیا رد نونکا سپ .مدرکل قنتم
،ن آ رد فرصت و ریغت لامعا و جراخ ملاء
دش ققم تیلاو

هک دراد دوجو ناکما نیا هدنب یارب نینچمه
ن آرق نیا رشد و عبط ی دصتم ،رما ی ادتبا زا
لأصا ن آرق لوا هلهو رد تلاد نیا رد ؛موشد
رد ار ن آ ،ن آ رشد و پاچا اب هدنب و درادن دوجو
سُفد ،هدنکداجیا هک ؛مروآمی دوجو هب جراخ
ن آرق ،دوشی م داجیا جراخ رد هچنأ و ناسنا
قلاطا «تیلاو» ،دروم ود ره هب ام .دوبدهاوخ
مینکی م

ی نیوکت تیلاو تقیقده

ن آرق راشتنا و پاچا و داجیا هب ام سپ
یاههتشون هکارچ ؛مینکی م قلاطا «تیلاو»
ابو ؛دوبدهشدن پاچا و تشادن دوجو ذغاک یور
می ققحت جراخ رد یئیشا و تاقافتا ،اهراک نیا

جراخ ملاء رد و عبط ار ن آرقی تقو س پس . دنبا
 فرصت ن آ تائفیک و طیارش رد ، میدومذ ققم
 ی م و مینکی م زاب ، میریگی م ار ن آ لاثم ؛ مینکی م
 ی م هتفگ تیلو و زینت اما دقا نیا م م ه ب . میناوخ
 ن آرقن آ ن دما دوجو م ب ز ا دعب اهنیا م چرگا ؛ دوش
 ، نیاربان ب . تسا هتفرگ تروص جراخ ملاء رد
 داجیا س فذ رب وس کی ز ا «تیلو» ح لاطصا
 رد فرصت عو ن ره رب رگی د یوس ز ا و ، ن آرق
 و طیارش رد ریغت دننام ؛ درگی م ق لاطا ن آ
 ن آ ی یاجه باج و ت آرق و تیفیک و تیمک

داجیا ز ا تسا ترابع تیلو ، ساسا نیا رب
 هاوخ ؛ تسا هتشادند دوجو جراخ ملاء رد م کی رما
 م کذا ی ، دشاب هتشادند دوجو عی ش ن آ دوخ اساسا
 رارق ریغت دروم ن آ طیارش اما هتشاد دوجو
 ه دارا اب و هتشادند دوجو ت اریغت نیا اریز ؛ دریگب
 دنکی م ادیب ق قحت ص خشد

قلذ ملاء ن ایم صا خ طبر دوجو : مود ه لئسم رما ملاء و

مزلا ن آ ن ایب ی ارب م که ثحب مود ه لئسم اما
 : مینک رکذ ی ا همدقم تسا

رتلاب ملاوع ی ارب ایند ن دوب لولعم

و جراخ رد م کی تادوجوم و ثداود ی مامت
 هلسلسل ولعم و هجیتند ، مینکی م دهاشم هدام ملاء
 تا ذ ز ا م که دنتسه ی بیغ ی توکلم ل ا ز ا ی
 ه دشل زان تیشم و ه دارا و رما ماقم و راگدرو رب
 دوجو و ی لصا دوجو ه رابرد ه لئسم نیا و ؛ دنا
 ی نعید ؛ دنکی م ذ ی توافقت و تسا ن اسکی عایشا ی عبته
 ی یادتبا ن دما دوجو م ب و عوقو س فذرو م رد هاوخ
 صوصخ رد هاوخ و ، دشاب روما و ثداود نیا

ن‌اشندما دوجو هب‌زا دعبه‌کی‌تلاوحت و تاربیغت
دتفایم‌قافتا‌هنا رد

داوم‌مامتا‌اب‌هدام و ت‌داهش‌م‌لاء‌ن‌یا ،ن‌یار‌بان‌ب
دوخ‌ه‌یلوا‌ت‌لاء‌اب ،ش‌ر‌صانع و ت‌ای‌صوصخ و
را‌گدرورپ‌ت‌اذ ،ت‌لاء‌ن‌یا و ؛دراد‌دنویپ و ط‌بر
ت‌یفیک‌ه‌رابرد‌رگا‌ه‌ک‌ت‌سانعم‌ن‌ادب‌ن‌یا .ت‌سا
ه‌ک‌دیمه‌ف‌م‌یه‌اوخ ،م‌ینک‌ق‌یقحت‌ن‌آ‌داجیا و ش‌ن‌یر‌ف‌آ
و ه‌دارا‌اب‌ه‌ک‌لب ،م‌تشاد‌ن‌دوجو‌ل‌زا‌زا‌م‌لاء‌ن‌یا
ن‌یار‌بان‌ب ؛ت‌سا‌هدما‌دوجو‌ه‌ب‌ل‌اعت‌م‌دنوا‌دخ‌ت‌یش‌م
رار‌ق‌رب‌را‌گدرورپ و ن‌آن‌ایم‌ی‌ط‌ابت‌را و ه‌ق‌لاء
ت‌سا

ت‌اذ‌ن‌ایم‌ه‌ط‌ساو‌م‌لاء‌دوجو‌ت‌رورض ق‌ل‌خ‌م‌لاء‌و‌را‌گدرورپ

در‌ج‌م‌ل‌اعت‌م‌دنوا‌دخ‌ت‌سا‌ن‌هر‌ب‌م‌ه‌کی‌یا‌ج‌نا‌زا
ی‌اهی‌گ‌ژیو و ف‌اصوا‌زا‌اذل ،د‌ش‌ابی‌م‌هدام‌زا
و ت‌یفیک‌و‌ت‌یم‌ک‌و‌ن‌زو‌ل‌بیق‌زا) ه‌دام‌ه‌ب‌ص‌ت‌خم
و ه‌دارا‌رگا‌ه‌جیت‌ن‌رد ؛ت‌سا‌ه‌ژ‌ن‌م‌(ل‌کش‌و‌گ‌ن‌ر
ق‌ل‌عت‌ی‌دام‌ی‌ق‌ول‌خم‌داجیا‌ه‌ب‌دنوا‌دخ‌ت‌یش‌م
ه‌ب‌هدارا‌ما‌قم‌زا‌ق‌ول‌خم‌ن‌یا‌ل‌ژ‌نت‌ی‌ارب ،دری‌گ‌ب
زاین‌ی‌د‌د‌عت‌م‌ی‌اه‌ه‌ط‌ساو و ب‌اب‌سا‌ه‌ب ،ق‌ل‌خ‌ما‌قم
و ه‌دام‌م‌لاء‌ن‌یا‌ت‌قل‌خ‌و‌وا‌ه‌دارا‌ن‌ایم‌ه‌ک‌ت‌سا
اب‌لام‌اک‌ه‌ل‌ئ‌سم‌ن‌یا .دنک‌رار‌ق‌رب‌دنویپ ،ت‌داهش
دراد‌ق‌باطت¹ «ه‌رف‌ظ‌ن‌لاط‌ب» ن‌وناق

ل‌وق‌ع» ار‌اه‌ه‌ط‌ساو‌ن‌یا‌ه‌فس‌لاف و ام‌ک‌د

¹ ی‌ارب‌ن‌اسنا :م‌ینکی‌م‌ر‌ک‌ذ‌ی‌لائم «ه‌رف‌ظ» زا‌دارم‌ن‌د‌شن‌شور‌ت‌هج
ن‌اب‌درن‌ی‌اه‌ه‌ل‌پ‌زا‌ک‌یر‌ه‌ی‌ور‌ار‌دوخ‌ی‌ها‌پ‌دیاب ،م‌ابت‌ش‌پ‌ه‌ب‌دو‌ع‌ص
ن‌ود‌ب ،مود‌و‌ل‌وا‌ه‌ل‌پ‌زا‌رو‌بع‌زا‌دعب‌ی‌ص‌خ‌ش‌ت‌سا‌ن‌کم‌م‌ایا .دهد‌رار‌ق
دراد‌ن‌اک‌ما !؟دری‌گ‌ب‌رار‌ق‌م‌راه‌چ‌ه‌ل‌پ‌ی‌ور ،دنک‌رو‌بع‌موس‌ه‌ل‌پ‌زا‌ه‌ک‌نا
ی‌م‌ه‌رف‌ظ‌و‌ش‌هج‌ار‌ن‌یا ؛د‌سر‌ب‌م‌راه‌چ‌ه‌ل‌پ‌ه‌ب‌موس‌ه‌ل‌پ‌زا‌رو‌بع‌ن‌ود‌ب
د‌ش‌ابی‌م‌ل‌اح‌م‌ه‌ک‌د‌ن‌مان

لقذتایاور و رابخا رد اما¹؛ دنمانی م «هناگهد»، «توهلا ملاء» ار اهنأ ملاء مهیاء همنأ زا هشد و لائم ملاء»، «توكلم ملاء»، «توربج ملاء» نیاهب میرکن آرقه کروطنامه². دناه دیمان «خزرب»³؛ «عئ شل ك تُوكلم هديب» : دراد حیر صت هئسم⁴ «تسوا تسدهب زیچره تقیقد و توكلم»

توكلم تقیقد

ل اعتم دنوادخ ارچ و ؟تسیچ توكلم ی انعم :دیامرفی مذ، «عئ شل ك تُوكلم هديب» ی اجهب ارچ ای ؟ «تسوا تسدهب زیچمه ؛عئ شل ك هديب» هديب و ا رَجَحًا هديب و ا ؤَدَامًا هديب» :دیامرفی مذ و ا تسدهب ن اتخرد ای اهگنس ای هدام ؛رَجَشًا زام عا - زیچره توكلم :دومرفه كلب ؟ «دنتسه مام و دیشروخو نیمز و نامسا و تخرد و گنس .تسا راگدروپ تسدهب همه -

ل ولعم و تاء نایم دیاب كه تسا نأ خساپ دنکی ماضتقا بسانت و ؛دشاب هتشاد دوجو بسانت همه زا كه - راگدروپ تاذ نید طابترا و طبر كه هب ،هدام ملاء و - تسا درجم هدام ملاء بئاوشد .دشاب درجم هب كیدزنی زیچ هطساو

و ،هیلک تافصد و عامسا ی اراد ل اعتم دنوادخ ی اراد و ، «تردق» و «تایح» و «ملاء» مسا

¹ دوشد عوجر ،نأ نلاطب و هرفط فیرعتن و ماریپ رتشیب علاطا تهج 155 ص ، 4 ج ، مسیلانر شور و هفسلف لوصا هب

² ؛ 61 و 60 ص ، ی باراف ، ؤلضافلا ؤنیدملا لها ءارآ هب دوشد عوجر 649 - 657 ص ، انیسنیا ، ؤاجنلا

³ ، ؤیصولا تابنأ ؛ 320 ص ، 3 ج و 584 و 572 ص ، 2 ج ، ی فاکلا فحت ؛ 513 و 337 ص ، 1 ج ، هیقلا مرضحی لانم ؛ 129 و 9 ص 281. ص ، ی عادلأ ؤدء ؛ 13 ص ، تاوعدلا جهم ؛ 120 ص ، لوقعلا

ن ایبلا زاجعأ هب دوشد عوجر ، روکنم ملاو عنوماریپ رتشیب علاطا تهج رارسأ ؛ 375 - 373 ص ، ی فسذ ، ل ماکلا ناسنلا ؛ 10 ص ، ی ونوق ؛ 323 - 313 ص ، ؤمکحلا ؤیاهذ ؛ 231 ص ، ی راوزبس ، مکحلا

179 - 177 ص ، 1 ج ، ی سانشالله ؛ 183 - 143 ص ، 3 ج ، ی سانشداعم 83. ⁴ هئیا (36) سیه ؤروس ؛ 88 هئیا (23) نونمؤم ؤروس

ریبده و قلذ تفص دننام؛ تسا رگید ی تافص
 تفص¹، ﴿ی ده مڈه قلذ ِ عی شل ک ی طعأ ی ذلا انبر﴾
 تفص و²، ﴿ن ی مدار لا م حراً وه﴾: تفار و تمر
 و تاوامسلا قلخ﴾ و³ ﴿عی شل ک قلاخ﴾: قلذ
 تفص و⁵، ﴿راتخیو ءاشید ام قلخی﴾⁴، ﴿ضر لا
 ریغب ءاشید نم قزری الله نأ﴾⁶، ﴿قازر لا وه﴾: قزر
 و⁸ ﴿باقعلا دیدش﴾: تبوقع تفص و⁷، ﴿بأسد
⁹، ﴿راهقلا دحاولا الله وه﴾: تیراهق تفص

تاذ میلک تافص نیا هک میبایی مرد سپ
 نیا رد، ج راخرد ن اشلامعاً بسحر ب، راگدروپ
 دنوادخ رگا نیاربان ب. دنکی م ادیپ ققحت ملع
 ار ی نیم دو جوم ای نیم هتداد دهاوخب لبعتم
 مسا اب ار مسا ن آ هک تسا ی رورض، دنک داجیا

1: 108 ص، 3 ج، می سانشالله. 50 هیا (20) هط هروس
 و ش تیوه و تیفرظ راقم، زیچره هک تسا ی سک ن آ امر راگدروپ»
 هار رد ار ن آ سپسو و، تسا هدرک اطعش نیرفأ ناهجرد ار ش دادعتسا
 هومذ تیاده تمس ن ادب و هتخادنا هار هب دوخی دوجو لامک ریسم و
 «تسا»
 2، 293 ص، 17 ج، می سانشماما. 92 و 64 هیا (12) فسوی هروس
 هقیلعت:
 «تسا رایتخا دروم، ن اگدنروآت محر همها زا وا»
 3 رمز هروس؛ 16 هیا (13) دعر هروس؛ 102 هیا (6) ماعناً هروس
 177: ص، 3 ج، می سانشالله. 62 هیا (40) رفاع هروس؛ 62 هیا (39)
 «باهزیچ مامت هدنیرفأ تسا دنوادخ»
 4 ص، 3 ج، می سانشالله. رگید تایا زا یرایسبو و 1 هیا (6) ماعناً هروس
 1: هقیلعت، 85
 «درک قلذ ار نیمز و اهنامسا»
 5، توکلمرار سا. رگید تایا زا یرایسبو و 68 هیا (28) ص صق هروس
 240: ص، 2 ج
 «دنکی م قلذ دهاوخب هک ار هچره و ار هکره»
 6: 214 ص، 1 ج، می سانشماما. 58 هیا (51) تایراذ هروس
 «تسا هدندی زور اهنت دنوادخ»
 7: همجرت. 37 هیا (3) ن ار معلأ هروس
 «دهدی م ی زور باسد ن ودب، دهاوخب هک س کره هب دنوادخ انامه»
 (ققم)
 8: 44 ص، 8 ج، می سانشماما. 196 هیا (2) هرqb هروس
 «تسا دیدش ش باذع و ش باقع»
 9: همجرت. 4 هیا (39) رمز هروس
 «و اوست خداوندی که واحد است و وحدت او قهاریت دارد (و چیزی
 با وحدت به جای نمی گذارد).» (محقق)

ات دنک ردقم یئزج تفص ابار تفص نآ و یئزج
 ترابع هب . دنک ادیپ ققحت ج راخ ملاء رد عی شدن آ
 تفص کی «قلخ» تفص مکنیا هب جوتاب : رگید
 ی نیعم عی شد هاو خبل اعتم دنوا دخرگا ، تسای لک
 و ی لک تروص هبار نآ تسالاحم ، دنک قلخ ار
 ، نیعم ار نآ تائبع ت تسامز لا مکل ؛ دنیر فایب ماء
 و دودحم ار نآ یئزج یاهی گژیو و دویق و
 دنک صخشم

هک دنک قلخ ناسنا کی اهنت تسالاحم لاثم
 دیاب مکل ؛ دنک مطاحا و لاغشا ار هدام ملاء ی مامت
 دیامذ قلخ صاخ ی تیفیک و تیمک و لکش هبار نآ
 رگانینچمه . دنک ادیپ زیامت تا قولخم ریاس زات
 هبار «قلخ» تفص دیاب ، دنک قلخ ی گنسدهاو خب
 و رادقم ی اراد هک دنک ادیپ قلعت صاخ گنس دنیا
 ریاس زار قولخم نیا ات ؛ تسای صاخ نزو
 همه بیترت نیمه هب . دنک زیامتم تا قولخم
 و هدارا ملاء زادیاب ملاء ثداو ح مامت و تا قولخم
 اهنا یارب و دنک لزنت تداهش ملاء هب تیشم
 هطساو نآ زام . دراد دوجو ی ددعتم یاههطساو
 ملاء» هب - تساهما نآ رقد هکروطنامه - اه
 ملاء ، تایاور ناسا رد . مینکی مریبع «توکلم
 ، ایء توکلم ، توربج ، توهلا هب توکلم
 ات ، تساهدش ریسفت لاثم و خزر ب ، ی لفسد توکلم
 دوشی هتتم تداهش ملاء هب مکنیا

هرطیس و لاعتم دنوا دختیلاو ، ساسا نیار ب
 ؛ دوشی م اللهی وسام مامل ماشد [۱ءایشا قلخ ربوا
 (خزر ب ملاء) ی لفسد توکلم ملاء] ات رما ملاء زار

¹(ق قحم) . تساهدش عطقه توضع تمسقا نیار د

تیلو نیا] تسا تدهاشد و هدام ملاء تلاء هک
 یهنتم (هدام ملاء) ملاء نیاهب هکنیا ات [تسا مکاح
 یقیقد هاشداپ و کلام و یلول اعتم دنوادخ دوشد
 یرگید تاذ و صخشد نذا هب یزایند هک تسا
 تسوا ؛تسا نذا زا تاذلاب یذغ واهکلب ؛دراند
 می فرصتدهاوخب روط ره دوخ کلم رد هک
 دیامند.

وا فرصت ربی نتم ،عایشا رد دنوادخ فرصت اهذآ توکلم رد

عی شد رد دهاوخب ل اعتم دنوادخ رگان یاربانب
 ملاء رد عی شدن آ توکلم رد ،دنک فرصتی صاخ
 هطساوهب و ،دنکیم فرصت توکلم و بیغ
 هلسلسد نیازا رذگ و ،توکلم ملاء رد فرصت
 ،دبایمی ققحت جراخ ملاء رد فرصت نیاهب ،بتارم
 دهاشم جراخ ملاء رد ار لوح و ریغتنیام و
 مینکیم.

ار نآرق نیادهاوخب رگان لاثمب اینم
 ار عوضوم نیادتبا هک تسا یوررض ،دیر ادرب
 ماجنا یارب سپس ؛دیر وایب دوخ تین و نهذ رد
 زغم ،سفن هاگنآ ،دیریگی عطقه میمصت راک نیاهب
 نباصعا و دروآی مرد تکردهب ار باصعا و
 تسد و دهدیم تکردهن آرق نیاهب تسد
 ققحم جراخ ملاء رد لمعنیا ات دریگی م ار نآرق
 نیمه ققحت هطساوهب یجراخ رمانیا سپس دوشد
 نکمم ایالاحد .تسا هشد لصاد بتارمهلسلسد
 دوجو و دبایند ققحت بتارم نیاهب یکی تسا
 دوجومی جراخ رمانیا ل احن یعد و دشابه تشادند
 رما یادتبا زا ینعید .تسا ل احمنیا !؟ دشابه هشد
 هب تبغر و لیم و دینک تین هک دیراچاند امشد

قلعتن آرد هدارا سپس، دیشاب هتشاد ن آرق تئارق
 دوشدی راجتلاضرد ورین آزا سپو دریگب
 ار ن آت دنک تکر دن آرق تمسب تسد سپس
 ن ابز اب هچ، دشاب مشچ اب ن دناوخ هچ؛ دنک تئارق
 دیاب دیهدی م ماجنا امش هکی تافرست و لاعفا هم
 دشاب هتشاد ار بتار مهلسد نیا بیترت نیمه هب
 زاریغی للاء هرابرد میهاوخی م اجنیا رد ام
 و باصدا و زغم دننام) ی دام بابسا مهلسد نیا
 ی بیغ و ی سفن بابسا هکارچ؛ مینک ثحب (حر اوج
 ، مینیبی مذ ار اهنا امش و امی لو، دنراد دوجوی
 می میمصت ص خشی نامز هچ میوشی مذ هجوتم و
 اذغ ای دورب هار ای درادرب ار باتک نیا دریگ
 تسای نطاب لئاسم، لئاسم نیا. دروخب

تو کلمه بترم رد فرصت، لوا تهج زاما
 تسان طاب و بیغ و سفن بترم نامه هک - ناسنا
 می رهاظ جراخ ملع رد سپس، دوشی معقاو -
 مینکی مهدهاشم ار ن آام و دوش

رمقلاق شد هز جمع رسد، هام تو کلمه رد فرصت
 اب ار هئسم نیا، حیضوت نیا زا دعب ل اح
 هب. میهدی م قیبطت مهلاسلام هیلع عایبنا تاز جمع
 رد ملسد و هلا و هیلع اللهی لصد ربمایپ، لائمه ناونع
 رد و روهمش، هیضق نیا؛ دومرف فرصت هام
 می هرابنیا رد ن آرق] ¹. تسا هشد تبث خیرات
 ربمایپ ². ﴿رَمَقْلًا قَشْنَاوُ عَاسِلًا تَبْرَتَقَا﴾ [دیامرف
 ل وحت و ریغت ن آرد و تفاکش ار هام هنوگچ
 درک داجیا

¹، 3 ج، قیاهنلا و قیادبلا؛ 142 و 141 ص، 1 ج، حنارچلا و حنارخلا
 118 - 122 ص

²: همجرت. 1. هیأ (54) رمق هروس

(ققم) «دش هتفاکش مام و دش کیدزن تمایق ت عاس»

هلا و هيلع الله ي لصد ربمايپ لاثم هك دينك روصت
 تايصوصذ و تسا نيمز يور نونكا ملس و
 ي اراد :مينيبي م و ا رد ام هك دراد ار دوخ ص باخ
 .تسا صخشم ي تيفيك و تيمك اب نيعم مسج
 رايسد مجد نيا ي اراد هك مينيبي م ار هام نينچمه
 .دراد رارقام زا ي رود ه لاصاف رد و تسا گرزب
 راز ه 900 ابيرقت ،هام ات نيمز ه لاصاف دنيوگي م
 1.تسا رتموليك

تسا نيا دوشي م حرطم اجنيا رد هك ي لاوس
 و تايصوصذ نيا اب مسج كي هنوگچ هك
 هب هجوتاب [!؟ دنك فرصت هام رد دناوتي م فاصوا
 نويليم كي ابيرقت هام و ام نايه ه لاصاف]هكنيا
 هب ار ن آ هنوگچ !تسا ل احم نيا ؛تسا رتموليك
 و هلا و هيلع الله ي لصد ادخل وسر !؟ دنك ميسقت مينود
 !دومذ ميسقت فاصود هب ار ن آ و هراشا هام هب ملس
 ه لئسم كي ه لئسم نيا هك ميبايي م لوا هاگذرد
 تداهشد ملاء هب طبرم هكروطنامه ؛تسين ي دام
 .درادن ي طابترامه ربمايپ مسج هب و تسين مه
 ه لاصاف و تسا نيمز يور ادخل وسر مسج اريز
 سپ .تسا رتموليك نويليم كي دودح هام و ام نيب
 هنوگچ ه يضا نيا و درك فرصت هام رد هنوگچ وا
 ي دام تروصه ب ار ن آ ناوتي م ايا !؟ دانفا قافتا
 رد ربمايپ سپ !تسا نك مريغ نيا ؟داد حيصوت
 هام توكلم رد ترضد !؟ درك هچ تقو ن آ
 .مينيبي مذ ار فرصت نيا ام ي لو ؛دومذ فرصت
 زا سپس و درك عوجر دوخ س فذ هب ربمايپ ي نعي

1 ، رتموليك 405000 دودرد ي زيچ هام و نيمز نيب ه لاصاف نير تشيد
 ن آ نيب ه لاصاف طسوت م و رتموليك 365000 ود ن آ نيب ه لاصاف نير تمك
 (ق قحم) .تسا رتموليك 384400 ود

؛درک فرصت هام تو کلم رد دوز س فذ و ن طاب
 :دراد رارق تادرجم ملء رد زین هام تو کلم
 روما هامت هامز ی نعید ؛ (عی ش ل ک ت و کلم هدیب)
 لاعتم دنوادخ تسد رد قیاقد و ثداود نیا و
 هکلب ؛تخرد و گنسد و هدام نیا دوز هذ ،تسا
 هکروطنامه .تسا ناهنچ امدید زا هکلهذا تقیقد
 دراد رارق ن اترانکرد هک - ن اتقیفر ز ا امش تقیقد
 راک هک دیر یگب میمصت امش رگا لاثم .تسا ی فخم -
 ی م ربخا بن آ ز ا امش قیفر ایآ ،دیهد ماجنا ی صاخ
 .دنادی مذ وا ؛هذ ؟دوشد

دههشم هدام ملء رد ار تاربیغت ادتبا رد ام
 هک دینادی م ن لآ ا امش ایآ :ل اثم ن اونعب ؛مینکی م
 ایآ .دینادی مذ ؟تفگ م هاوخذ هچ رگید هقیقد کین م
 روظخ امش ن هذ رد ی رکف هچ ن لآ منادی م ن م
 ی خرب ه ر ابرد امش ن لآ ا ت سا ن کمم لاثم !؟دنکی م
 ی مذ ار اهنا ن م اما ؛دینکل اکشا ن م هبل ن اسم زا
 ی م ن م هاگن آ ؛دیسینوب ار اهنا هکنیارگم ،م ناد
 هتکذ مادکن و ماریپو تسیچل اکشا هک م هفب م ناوت
 و تو کلم رب ن م سپ .تسا ه لحر م مادک و
 تو کلم رب زین امش ؛م رادن فارشا امش ت ایحور
 ن هذ هب ی زیچ هچ منادی مذ ن م ؛دیرادن هطاحا ن م
 تاروظخ] زین امش ؛دنکی م روظخ امش هظفاد و
 ی م تو کلم هب هک ی صخش اما .دینادی مذ [ارم
 .دمهفی م و دنادی م ار زیچهمه ،دسر

هدام رد ملس و هلا و هیلء الله ی لصد ربمایپ سپ
 ،هام و نیمز یور ربمایپ نید ؛درکذ فرصت
 ی م هنوگچ ربمایپ سپ ،دوب ی دایز رایسب ه ل صاف
 هتشاد فرصت هام رد ی دام تهج زا تسناوت
 رد ربمایپ هک تسین نیا زج و تسا نیا !؟دشاب

بجوم، فرصت نیا و درک فرصت هام توکلم
 هام فاکش و میسقتام و دوشی م هدام رد فرصت
 زا ربمایپ. مینکی م دهاشم ی دام تروصب ار
 یراک و تفرز هار، دروخذ ناکت دوخ ی اج
 نینچش اهدارا و تمه اب طقف هکلب، درکن [ی دام]
 ی م تاراشا رد انیسی لعوبا هکروطنامه. درک
 و تمه اب فرعاء¹؛ **هَتْمِهْدُ لَعْفِي قُرَاعِلًا** : دیوگ
 ی سک، فرعاء «. دهدی م ماجنا ار ل اعفا ش اهدارا
 مزع ابوا؛ تسا هدیسر تیلو و ائسم به هک تسا
 دهدی م ماجنا ار ل اعفا دوخ هدارا و

و دهدی م ماجنا دوخ س فزرد یراک ربمایپ سپ
 و درانگی م عی شد توکلم رد یرثا راک نیا
 به و درانگی م ریثات هدام رب توکلم هجیتنرد
 فرصت و میمصت و تمه نآ و ریثات نآ هطساو
 تمسقود به (هام) هدام، عایشا توکلم رد ی ناسفند
 دوشی م میسقت

هلا و انیبی لعی سوم ترضد لاثم نینچمه
 درکی م فرصت اصع و بوچ رد ماسلا هیلع و
 ی اصع نامه²؛ دشی م لیدبت اهدزا به اصع و
 هک دنیبی م و دریگی م تسد رد ناسنا هکی لومعم
 سپ! تسا تخرد زا هتفرگرب و بوچ سنج زا
 بوچ نیا رد تسناوتی م روطچ ی سوم ترضد
 !؟ دنک لیدبت رام به ار نآ و دنک فرصت

دنیوگی م خساپ رد ی خرب

و ناربمایپ هچ، دوخ قیلاخ زا ی خرید به ل اعتم دنوادخ اریز؛ تسا هدامس هئسم نیا
 ار نانآ ی اعد، دنک اعد و دنزب اعد ار وا رگا؛ دهدی م نذا ناربمایپ ریغ هچ

¹ رد نومضم نیا به بیرقا اما دشذت فای انیس ی لعوبا زا ترابع نیا
 :تسا هددرداو ی برعنبا نیدلای یحم زا 88 ص، 1 ج، مکطاصوصف
لحم ج راخذ نم دوجو هلا نوکی ام (هتْمِهْدُ) هَمِهْلَابِ قُلْخِي قُرَاعِلًا
هَمِهْلَا». (محقق)

² عار عشد هروس؛ 20 هئیا (20) هط هروس؛ 107 هئیا (7) فارعاً هروس
 32. هئیا (26)

مکلب! دنکی منی راک زگره ی سوم تر ضد رگید ترابع هب دنکی م باجتم
ملاء نیا رشید دارفا رگید دننام ملامهیلع ناربمایپ و همنا ریاس و ی سوم تر ضد
ادصار لاعتم دنوادخ اهنأ مکنیا زج، درادن دوجو اهنأ و امنی بی ی توافت چیه و دنتسه
دارفا ریاس اما؛ دنکی م باجتم ار ناشیاعد و ا دنکی م اعد و ا ماگشیپ هب و دنتزی م
ی توافت چیه ادبا، نیار بانب. دهی من خساپ نانا هب و ا، دنتزب ادصار لاعتم دنوادخ رگا
تسین اهنأ و امنی بی

لئاسم زا زگره دارفا نیا: تفگ دیاب خساپ رد

فرصتو [هدارا] لامعا رب ناسنا تردق و بیغ

ماجنا یارب! دناه درکن کاردا ی زیچ، عایشا رد

لیم امس فذ و نورد رد ادتبا، هدام ملاء رد ی راک

هب هئسم نألیدبتو ریغت ایپ داجیا یارب قایتشا و

راکن آماجنا رب هدارا و مزعس پس، دیای م دوجو

ی م ققت ی یاهن هدارا نآ زا سپ، دریگی م قلعت

رد لعف نیا داجیا یارب ی یاهن تلع نامه هک دیاب

ی م لمع نینچ ام هکروطن امه بتسا ج راخ ملاء

نیمه هطساو هب] هنوگن یمه زین ربمایپ، مینک

ل عف نی بی ی توافت چیه سپ. دنکی م لمع [للع هلسلس

!تشاد دهاوخذ دوجو ادخل و سر لعفو ام

ماجنا رب رداق ناسنا» هک مییوگب میناوتی م ایآ

لاعتم دنوادخ زا دیاب و تسین ج راخ ملاء رد ی لعف

ن آرق نیا لاثم هک دنک اعد و ا ماگرد هب و دهاوخذ

نیا لاعتم دنوادخ سپس و، دنک زاب و ا یارب ار

حیحصد روصت نیا ایآ؟! «دنکی م زاب ار ن آرق

هتخاس رداق ار ناسنا لاعتم دنوادخ! ریخ؟! تسا

، دنک داجیا ج راخ ملاء رد ار هئسم نیا هک تسا

رمقلاق شد هک تخاس رداق ار ربمایپ هکروطن امه

ایپ، دنک لیدبت رام هب و هدنز ار هدرم بوچ و دنک

گنس لثم هب ایپ خپ دننام هب ار لید دور بآ هکنا

ی نعید. دنک روبع نآ زا ی سوم موق و دیامذ لیدبت

درادی صاخت و کلمتسا هناخ دور رد هکی بآنیا

ار نآ و فرصت نآ توکلم رد ی سوم تر ضد و

هار نآ یور تسناوتی م ناسنا و درکل لیدبت خپ هب

رد ادجم، دندرک روبعش موق هکنا زا سپ. دورب

در کل ی‌دبت بآ بهار ن آ و در کفر صندن آ تو کلم
1. دندش قرغن آردش موق و نو عرف اذل

و هز جمع رد ی نیوکت تیلو ن دو ب ناسکی ناسنا هُرمزور روما

ءایبنا هُز جمع هک میوشی م هجوت م ورنیا زا
دزد زاجعا هُئسم ی نعید بتسیند ی اهداس هُئسم
بهام هک توافتنیا اب؛ تسام روما دننام ءایبنا
هدرکت داء هرمزور و فراعت م لئاسم زا ی ضعب
: میوگی م، مینیب ی ای عبیطریغ رما رگا اما، میا
رما کی رگا و، «تسیند ناسنا کی راک نیا»
ندرود اذغ، ن تفر هار دننام ی لومعم و فراعت م
طسوت روما نیا هک میریذپی م، دشاب ندیماشا و
تقیقد رد هکی لآحرد. دشاب هتفرگ ماجنا ناسنا
، دنبایی م ققحت ج راخ ملاء رد هک ی لئاسم مامت
چیه و دندک روع ب تار مهلسد نیا زا دیاب ریزگان
تداء ق راخ لئاسم و ی داء لئاسم نید ی توافتن
در اذد دوجو

به ناسنا طلاغ هاگد هُرابرد داد ترضد ملاک ی هلا تیشم و هز جمع

الله ن اوضر داد م و حرم زا ار هُئسم نیا هدنب
: دندومرفی م هک مدینش هیلع ی لاعت

بآنیا و دهد رارق بآ ماچرد دنوادخ و دنک اعد ی صخش و دشابند بآ ی هاچرد رگا
ی م، دریگب وضو بآنزا و ا دسرینیمز حطس به مکنیا ات، دروا لآبوا ی اربار
رد ار بآ و دورب مردن حصای ی یوشنتسد به رگا اما «!تسا هز جمع نیا»: دیوگ
یود ره هکی لآحرد! تسیند هز جمع نیا شرطن به، دریگب وضو نآزا و دنیبب اهلول
بتسوا تیشم و مدارا ابول لاعت م دنوادخت سد به لئاسم نیا همهاریز؛ دنا هز جمع اهنیا

هاگشیپ به هدنب ی اعد هک هنوگن امه ی نعید
راگدرو ری بناج زانآ تباجا و لاعت م دنوادخ
زا هذتسا دنوادخ فرط زا زین هُئسم نیا، تسا
ی لو، دراد تقیقد کی همهروما نیا. ناسنا بناج

1؛ 122 و 121 ص، 2 ج، ی مقلا ریسفت؛ 63 هُئیا (26) ءارعش هُروسد
418 ص، 1 ج، دجهتملا حابصم

نَا وِ دَاعِ هَلْئَسْمَ نِيَا هَكَ مِينِكِي مَ نَامِگَ ام
 يَكِي هَلْئَسْمَ تِيَعَقَاوِ هَكَ لِاحِرْدِ؛ تَسَا يَدَاعِرِيغِ
 تَسَا.

و ناسنا هُر مزور تافرست هب ن آرق ناسكي هاگن عايننا تازجم

ي م هراشنان اربمايپت اازجم هب ي تايا ن آرق رد
 و انيبي ي لعن اميلس تر ضد ن اتساد رد لاثم؛ دنك
 حَيْرِ لَأُ هَلْ اِنْزُ حَسَفَ ﴿: ديامرفي م ماسلا هيلع و هلا
 دابام [ي نعي] 1؛﴾ بِبِاصَا تُثِيَدَ ءَاخِرِ هِرْمَأَبِ يَرْجَتِ
 ن امرف داب هب وا؛ مي درك رَحْسُمَ ن اميلس ي ارب ار
 ي م تكرر و دنكي م اجهبا ج ارب وا داب و دهدي م
 هب و درو آي مرد ز اورپ هب ن امسا رد لاثم ايد، دهد
 و تسا ي داعريغ هَلْئَسْمَ نِيَا. دَرَبِي م رَگِيدِ ي اَجِ
 هتساد هر طيس داب ي ور هك ميا هديدن ارب ي سكا م
 ؛ دهد تكرر رگيد ي اَجِ هب ي اَجِ ز ارب نَا و دشا ب
 نَأ رَتَ مَلَأَ ﴿: ديامرفي م دنوا ذر رگيد فِر ط ز ا اما
 ي ف ي رِجَتِ كَلْفَاوِ ضِرْ لَأ ي ف ا م مُكَل رَحْسَ ا لله
 ي ارب ارب اهايرد و اهي تشك ام» 2؛﴾ هِرْمَأَبِ رِحْبَا
 راوسا م رظن ز ا هچرگا، هلب «! مي درك رَحْسَم ا مش
 ،تسا ي داع ي رما نَا نِ دِنَارِ و ي تشك رب ن دش
 انش ،تسا ي داع ي رما اهايرد رد ن درك تكرر
 ي داع ي روم اهنيا هُم ه؛تسا ي داع ي رما ن درك
 داب ريخست ارب ارب اهنيا ل اعتم دنوا ذر اما ،دنتسه
 ز ا و [دهدي م رارق قايس كيرد [ن اميلس ي ارب
 : [تسا هدرك داي ﴿رَحْسَ﴾ ت رابع ارب و د ره

1: 59 ص، 9 ج، ي سانشدا عم. 36 أَيَا (38) ص هُروس
 هك اجره ي مارا ارب وا رما هب هك مي دروا و ن امرف تحت ارب داب ام»
 «دورب دهاوخب

2: همجرت. 65 أَيَا (22) ج د هُروس
 ي تشك و هتفرگ امش ت مدخ هب ارب نيمز تانناك ادخ هك ي نيب ي مذ رگم»
 (ق قحم) «!؟تسا ن اور اهايرد هب ي و ن امرف هب هك ارب اه

رَحْسَ (ی داعر یغ رما) ﴿...بَحِيرًا هَلْ أَنْزَحَسَفَ﴾
﴿هَرْمَابِ رَحْبًا يَفِي رَجْتِ كُفْلَاوِ ضِرْلَا يَفَامُ مَكَا﴾
(امر عادی).

امش هزاجا ابی تشک نیا امش نیا مگه بی نعی
هک دینکی م لایذ روطنیا امش ؛ دنکی م تکر د
؛ دریگی م ترو ص امش نذا هب ی تشک نیا تکر د
وا نذا هب ی تشک نیا «: دیامرفی م دنوادخ اما
ن اهج نیا رد هچنآ ! امش هزاجا هذ دنکی م تکر د
، دحاو رما کی رگم تسین ی زیچ دتفای م قافتا
روما رد هاو خ ؛ تسا ن م تیشم و هدارا ن امه هک
اهنآ همه ؛ ی داعر یغ روما رد هاو خ ، دشاب ی داء
هدارا و هر طیس و الله تیلو تحت ناسکی روط هب
» دراد رارق و تیشم و

رد فرصت قیرطزا تازجم مامت قحت ءایشا توکلم

فرصت هام رد تساوخی م ربمایپ ی تقو سپ
تخرد ایرام ای گنسر د تساوخی م رگا ای ، دنک
دنوادخ تینادحو و و ات لاسر هب ات دنک فرصت
؟ دادی م ماجنا ار راک نیا هنوگچ¹ ، دندهد ت داهش
هدارا هب و ل اعتم دنوادخ نذا هب طقف ربمایپ هک هتبا
اب و ، دنکی م فرصت تخرد توکلم رد و
هدام ملاء رد تخرد ، ن آ توکلم رد فرصت
هب هک دیونشی م امش هک ی و حنه ب ، دهدی م ت داهش
دوخ رد و ا . دهدی م ت داهش ت لاسر و دیحوت
فرصت (هویم و گرب و بوچ رد لاثم) تخرد
نیا و دنکی م فرصت ن آ توکلم رد هکلب ، دنکی م
ی م رهاظ و حذ نیا هب ت داهش ملاء رد فرصت

¹ ، حنار جلا و حنار خلا ؛ 283 ص ، ی سوط خیش ، ی لاملا هب دوش عوجر
47 - 43 ص ، 1 ج

نامشچا ب و میونشی م دوخی ا هاش و گابام هک دوش
هنوگچ هک میوشی م بجعتم و مینیبی م دوخ
!دهدی م تدهشد **الله لا اِلهَ اِلاَّ هُوَ** بتخرد

دید میهاوخ ، میسرب توکلم ، بترم ب رگا اما
می زینام و تسای دعا و هداسه لئسم نیا هک
نیا ام هکروطنامه . مینک فرصت نآ رد میناوت
دوخ هظفاد و توکلم رد هک میراد ار ییاناوت
هظفاد هُدشش و مارفل ناسم ام هکنیا . مینک فرصت
رد فرصت زج یزیچ ، مینکی می روآدای ار دوخ
[مشچا ب] ار نآ امش هکی لاحرد ! تسینت توکلم
.دینیبی مند

رضاد ل احرد هک مراد می تا علاطانم ن لآ
نآ ، می نورد شلات اب اما ؛ ما هدرک ش و مارف
می نایید امش یار ب و مروآمی م دایه ب ار تامولعم
اتار ابع و تامولعم نیا مامت . منک [با تصرف در
ملکوت به دست آمده است که شما آن را با چشم
ظاهر نمی بینید].

رگا می هلا می ایلوا می تد و همئا [نینچمه]
رد می شد دوخ رد ، دینک فرصت ایشا رد دنهاوخب
هکروطنامه هکلب ، دینکی مند فرصت ج راخ ملاء
ه ب . دینکی م فرصت نآ توکلم رد مدرک ضرع
زا می ضعب هک مینیبی م تایاور رد ، لاثم ناونع
و دنتفر ار حصه ب ماسلا هیلع رقاب ماما باحصا
نآ می اهگرب مامت هک می اه دیکشخ تخرد ریز
رد ماسلا هیلع رقاب ماما . دنتسشن ، دوب هتخیر
تخرد می اهگرب ناهگان ، دومند فرصت تخرد
ماما² . تخیر ورف هزات بطر نآ زا و دیپور

¹ (ق قحم) . تسای هدش عطقه تو صدت مسق نیا رد

² ج ، جنار جلا و جنار خلا ؛ 253 ص ، تاجر دلا رنایب ب دوش عوجر

درک فرصت تخرید نیا رد هنوگچ ماسلا هیلع
 دندوب هتسشن تخرید ریز رد ناشیا [هکی لاحرد]
 ش تا روخر رد و دود مزیه ، هدیکشخ تخرید نیا و
 بوچ نآ رد ی اهدیاف ! الاعتشا و ندرکت سرد
 و تساوخ و ماسلا هیلع ماما تین اب اما ! دوبند
 رب ترصد مزع و هدارا اب ی نعید ، ناشیا تمه
 تخرید نیا ، چراخ ملاء رد هئسم نیا داجیا
 هویم و گنر ی اراد و زبس ی اهظح رد هدیکشخ
 میرم ترصد ناتساد رد هکروطنامه . دش
 طِقْسُتِةً لَحْنًا عَدَجِبَ كَيْلًا يَزْهُو ﴿ : دیامرفی م دنوادخ
 1. ﴿ ایتج ابطر ک یلع

ی نیوکت تافرصد رد دنوادخ «نذا» هاگیاج

نیا ایآ هک تسا نیا نیا نیرج نیا رد مهم هئسم
 رارق راگدروپ فرصت ضرع رد تافرصد
 دارفا ی خرب هکنیا اشنم . نآ لوط رد ای دراد
 نیا هک تسا نیا دنکی م راکنار ی نیوکت تیلو
 ؛ دنرادنی م لاعتم دنوادخ نذا نودب ار تافرصد
 لطاب آدجار نآ و میریذپی منار اعدا نیا ادبا مامو
 مینادی م

نیا رد (ءایلو و همئا و ءایبنا) ناگندب فرصت
 دریگی م تروصل لاعتم دنوادخ نذا اب اهنت روما
 ن دینشل باق هک تسین ی رهاظ نذا ، نذا زا دارم و
 سپس و دناوخب ار دنوادخ هک ی وحنهب ؛ دشاب
 ن م « : دیوگب و ابلاثم و دنکت باجا ار وا دنوادخ
 هکی لاحرد ، «منکی م تمسق و وت ی ار ب ار هام

593. ص 2،

1: همجرت 25. هیأ (19) میرم هروس

«دنکفید و تره زات ی امرخ هک هدب ناگت دوخ تمسب ار تخرید هنت»
 (ققحم)

ربماییدِ دُوخِ اَمَا ، دَنوَنشَدَارِ تَبَا جَا نِیَا مَدْرَمَ لَآثِمَ
 هُدَارَا اَبَ هَلِئَسْمَ نِیَا هَکَلَبُ ! تَسِیْنِحِ یَحْصَدِ نِیَا ؛ دَوْنَشَبِ
 وَ اَهْکَ تَهْجَنِ یَا زَا ؛ دَرِیْگِیْمَ تَرَوَصْدِ رِبْمَا یِیْدِ دُوخِ
 هَدِیْسِرِیْ اَهْبَتْرَمَ هَبْ وَ اَوَقْتِ اَهْبَتْرَمَ هَبْ وَ تَسَادِخِ هُدَنْبِ
 تَهْجَنِیْمَهْ هَبْ ؛ مِیَا هَدِیْسِرَنِ اَ هَبْ اَمَ هَکَ تَسَا
 اَرِ رَاکَنِیَا مَاجِنَا تِرْدَقِ وَ نَنکَمَتِ وَ اَهْبِ رَاگْدِرَوْرِیْ
 یَدِنْمَاوَتِ وَ تِرْدَقِ وَ نَاکْمَا نِیَا . تَسَا هَدَادِ
 هَبْ . تَسَا لَاعْتَمَ دِنَوَادِخِ نَذَا نَامَهْ ، نَدِیْشَخَبِ
 جَا یِتْحَا ، فَرِصَتِ نِیَا یَا رِبِ رِبْمَا یِیْ ، رِگِیْدِ تَرَابَعِ
 وَضُوًّا لَآثِمَ هَکَ دَرِ اَدْنَلِ لَاعْتَمَ دِنَوَادِخِ زَا هَزَا جَا نَذَا هَبْ
 هَاگْرَدِ هَبْ دَعْبِ وَ دِنَاوْخَبِ زَا مَنَدِ تَعْکَرِ وَ دِ وَ دَرِیْگَبِ
 اَرِیْ جِرَاخِ رِیْیَغْتِ نِیَا اَتَا دِنْکَا عَدَلِ لَاعْتَمَ دِنَوَادِخِ
 هَبْ اَرِ رَاکَنِیَا شِ دُوخِ هَکَلَبُ ؛ دِنْکَا دَا جِیَا وَ اَرِیْ
 اَهْبَتْرَمَ نِیَا هَبْ وَ اَ . دَهْدِیْمَ مَاجِنَا دُوخِ سَفْذِ اَطْسَاوِ
 هَدَشِ لَاعْتَمَ دِنَوَادِخِ عِیْطَمَ دَبَعِ هَکَ تَسَا هَدِیْسِرِ
 : تَسَا

لَوْقَتُو ، نُوْکِیْفَ ، «نُکَ» : عِیْ شَلَلِ لَوْقَا - یَلْثَمُ وَ اَ - یَلْثَمُ کَا لَعَجَا یُتَدِیْ نَعِیْطَا ، یَدَبَعِ
 1. نُوْکِیْفَ ، «نُکَ» : عِیْ شَلَلِ

؛ دَرَادِ تَوَافَقِیْ دَاعِ دَارِ فَا رِیَاسِ اَبَ هَدَنْبِ نِیَا سِیْ
 ! تَسَا هَدَادِ خَرِیْ بِیْجَعِ اَهْتَدَادِ هَدَنْبِ نِیَا سَفْزَرِ
 فِصْوَرِ دِ مَلَا سَلَا هِیَا عِ نِیْمُوْمَلَارِیْمَا هَکَرِ وَ طَنْ اَمَهْ
 : دِیَا مَرِ فِیْمَ نِیْقَتَمَ

**رُْمَا مُهْطَلَاخِ دَقْلُ وَ «! اَوَطْلُوخِ دَقْلُ» : لَوْقِیْ
 2! مِیْظَعِ**

1 دَّعْ ؛ 75 ص ، 1 ج ، بَوَلَقْلَا دَا شِرَا ؛ 104 ص ، نِیْقِیْلَا رَاوْنَا قِرَاشِمَ
 : 154 ص ، یِ حَوْ قِفَا . رِدَا صَمِ رَدِ فَا لَاتَخَا یِرْدَقَابِ . 310 ص ، یِ عَادِلَا
 رَا رِقِ دُوخِ رِظْنَدِمَ اَجَهْمَهْ رَدِ اَرْمِ وَ نَکَ تَدَابِعِ اَرْمِ طَقْفِ ، نَمَ هُدَنْبِ یَا «
 هَبْ نَمَ . مَنَادِرْگِ - دُوخِ اَهْ نُوْمَذِ وَ لَثَمِ اَیْ - دُوخِ دِنْنَامِ اَرِ وَ تَهْکَ اَجَنِ اَدْبَا تَا هَدَبِ
 کِیْ هَبْ زِیْنِ وَ تَا ، دُوْشِیْمَ تَسَهْ وَ اَ وَ «شَا بَ هَدُوْبِ» : مِیُوْگِیْمَ عِیْ شَدِ کِیْ
 «. دَشْدِ هَاوْخِ تَسَهْ وَ اَ وَ «شَا بَ هَدُوْبِ» : یِ یُوْگِیْمَ عِیْ شَدِ

2: 304 ص ، (جَلَا صِیْ حِیْصِ) هَغَلَابِلَا جِیْ هَیْ
**دَقْلُ لَوْقِیْ وَ ضَرْمَ نَمَ مَوْقَلَابِ اَمَوِیْ ضَرْمَ مُهْبَسْحِیْفَ رُظَانَا مَهِیْلَا رُظْنِیْ»
 «. مِیْظَعِ رُْمَا مُهْطَلَاخِ دَقْلُ وَ اَوَطْلُوخِ
 : 105 ص ، دَرْجَمِ حَوْرِ**

می ار ربمایپ و ،مینیبی م ار دارفا نیا م سپ
 شوگو و مشچ :تسا رگید دارفا ریاسد دننام هک مینیب
 هب ،دراد ار ندب یاضعا ریاسد و اپ و تسد و
 می مذا م هک هنوگن امه مینکی م روصت ام لیلد نیمه
 ادخل و سر سپ ،میهد ماجنا ار تافرصت نیا میناوت
 چیه و تسیند تافرصت نیا ل امعا هب رداق زیند
 نیا اما !درادند دوجو ربمایپ و ام نید ی توافقت
 خر ربمایپ سفرد ی گرزب قافتا ؛تسیند تسرد
 و ؛تسا هداتفیند قافتا ام ی ارب هتداد نیا هک هداد
 داجیا رد ام ن تشادند تردق بسد و تلعدن امه نیا
 .تسا نیا مهمه لئسم .تسا تافرصت نیا

نیا ،دننکی م راکنا ار هئسم نیا هک ی ناسک
 نید هک دناه دیمهفند و ،دناه درکن کاردا ار مئیسق
 دوجو توافقت برغم اتد قرشم زا ربمایپ و اهنآ
 ،دنروخی م اذغ دارفا ریاسد دننام ن ار بمایپ !دراد
 ار لئسم زا ی ضعب و دنوری م هار نیمز یور
 تسا نیا دنمهفی مند مدرم هچنآ اما ؛دنریگی م داپ
 ل دبت و رییغت هئسم و تیلو و ی حو هئسم هک
 اهتدهاجم هطساو هب هک ی لئسم همه و ،ی ناسفند
 لآاب هوک زا ،اهتدابع ،هیرشد ی اهتضایر و
 لئسم و اهن تفرگ هچ ار حراغ رد و اهن تفر
 نیا مامت ایآ ،تسا هداتفا قافتا ربمایپ ی ارب رگید
 و ایآ !؟درکن داجیا ربمایپ رد ی رییغت چیه روما
 ایآ !؟تسام لثم زونه [تدابع] لاسد لهچ زا دعب
 همه نآ زا دعب ربمایپ رگا !؟تسیند ی خوشد نیا

«چون مردم بدانها نگاه کنند ایشان را مریض پندارند؛ درحالی که آنان
 ابداً مرضی ندارند. و می گویند: آنها دیوانه شده و در عقل هایشان خللی
 پیدا شده است؛ آری حَقّاً و تحقیقاً امر عظیمی با آنان درآمیخته است (و
 امور اعتباری و مصلحت اندیشی های جزاف را از دستشان ربوده
 است، فلذا به نظر عامّه مصلحت اندیش، دیوانه می نمایند).»

و ، بشد و رحس مایق ز ادعد و ، ت ادابع و لئاسم
 نیارد سپ ، دنامبی قاب ام دننام ، هریغ و هزور
 ی اجهب هک دشاب هتشاد دوجو ی عنام دیابن [تروص
 هک تسا نیا هئسم تقیقدا اما ! میشاب ربمایپ ام] وا
 و دناوتی م وا : داتفا قافتا ربمایپ س فزرد ریغتن آ
 ! میذاوتی مذا م

حیسم ترصد هز جمع اب هتشدگ ثحابم قیبطت ناگدرم ی ایچار د

ترصد هب باطخ رد هفیرشد هیا نینچمه
 نیا هب زید ماسلا هیلع و هلا و انیندی اعی سیع
 هئیهک نیطلا ن م قُلْخَتْ ذَاوَوُ : دراد حیرصت هئسم
 ، «نیکی م قلخلگ زا وت ، سیعی ا»¹ ؛ رِیْطَلًا
 و ا زید ام ! «دنکی م قلخ ادخ» [دیامرفب] هکنیا هذ
 طولخم بآ اب و دریگی م ار کاخ هک مینیبی م ار
 هریغ و رتوبک ای غلاک ، کشجنگل کشهب و دنکی م
 رِیْطَلًا هئیهک نیطلا ن م مُکَلَّ قُلْخَا یِنَّا : دروآی مرد
 ، ممدی م ن آرد»² ؛ هَلَلَهُ اِنْ دَابَّ اَرْیَطُنْ وَ کَیْفَ هِیْفُ خُفْنَأَفْ
 هئسم «. دوشی م هدنرپ هبل یدبت دنوادخ نذا هب سپ
 لگ زا سیعی ترصد لاوا . تسا نذا نامهم مهم
 دمدمی سیعی ترصد دوخ ایناژ و ، دنکی م قلخ
 : دیامرفی مذ لاعتم دنوادخ . دمدمی مذ دنوادخ و
 ترصد نابز زا] هکلب ؛ «دنکی م قلخ دنوادخ»
 هب هدنرپ لکش هبل لگ زا ن م» : دیامرفی م [سیعی
 هب نیا «! مدوخ نذا هب هذ ، منکی م قلخ ادخ نذا
 بناج زا تقلخ [سیعی ا] ی نعید ؟ تسانعم هچ
 هم دیاب اما ، تسوت بناج زا حور ن دیدم ، تسوت

¹: 307 ص ، 5 ج ، سی سانشداعم . 110 هیا (5) هذنام هروس

«. سی تخاسی م ی اهدنرپ تروصل ثمل لگ زا وت هکی نامز ن آرد و»

²: 145 ص ، 1 ج ، سی سانشم اما . 49 هیا (3) ن ارمعلآ هروس

نذا هب ، ممدی م وا رد س پس ، مزاسی م ی اهدنرپ امش ی ارب لگ زا ن م»
 «. دیای مرد زاورپ هب ادخ

دیاہ ہلئسم نیا ام رظن ہب (تسا ہلئسم نیا
 لاعتم دنوادخ فرط زا دیاہ سپ، دشاب ی داعر یغ
 هروس زا مهنول هچہ یآ رد] لاعتم دنوادخ اما دشاب
 تر ضد زا ندرک قلخ، ہلب: دیامرفی م [نار معلآ
 و ن م زا ن دیشخب تاید و ندیمد اما، تسای سید
 [ہدئام هروس زا] ہیآ نیا رد اما بتسا ن م نذا ہب
 ن یطلاً ن م قُلْخَتْ: تسادخ زا ہمہ: دیامرفی م
 اجنیا رد (ہینذاب) (ہملک یانعم) (ہینذاب ریطلاً ہئہک
 ملاء رد ی دعال عف و راک نیمہ ی نعید؟ تسید
 ی بلطم نامہ اقیقد! تسا مزجم ش دوخ، ج راخ
 ناشیا! دیامرف ہظحلام! دومر ف دادخ تر ضد ہک
 دندومر ف

زا [و دوشدت باجا] و دھد رارق ہب آ، ماچ نیا رد لاعتم دنوادخ ہک دنتک اعد مدرم رگا
 و دنور ہب مردن حصہ ہب رگا اما «!تسا مزجم نیا»: دنیوگی م، دنریگب وضو ن
 رد اما «!تسیند مزجم نیا»: دنیوگی م، دنریگب وضو ن آ زا و دنتک زاہار ہب آ ریش
 نذاہب مہ ن آ و تسالاعتم دنوادخ بناج زا نیا؛ تسا مزجم و د ر ہ فراء دزد
 بتسالاعتم دنوادخ

و بتسا راگدرور پ ز ا تیشم و تردق ی نعید
 ن آ ہکلب، دراند «رایتخا» ہب ی طاہترا ہلئسم نیا
 و تردق سفن، ہفسلاف اما؛ تسای رگید ہلئسم
 ؛دنمانی م «ملاء رد ی ج راخ ل عف ت دحو» ار ہدارا
 و تفص ت دحو و ل عف ت دحو ہب ل ئاقا ہنآ
 ؛تسال عف ت دحو، دروم نیا دنتسہ تاذ ت دحو
 دوشی م رداص راگدرور پ ز ا دحاو ل عف کی ی نعید
 ی م ق قحت ج راخ ملاء رد و ا تیشم و ہدارا ہب و
 1. مینکی م س اسحا و مینیبی م ار ن آ ام و دباہ

(ہینذاب ریطلاً ہئہک ن یطلاً ن م قُلْخَتْ ذَا وَ) سپ
 ی دعال ندرک قلخ نیمہ ر ہب ار و ت ن م رگا: ی نعید
 ی من زگرہ و ت، متخاسی من رداق ج راخ ملاء رد
 لآثم ہکروطنامہ بی ہد ماچنا ار ن آ ی تسناوت

1. 167 ص، تمکحلا ہتیاہب ہب دوشد عوجر

هار دناوتی م ایآ ، دوشی م ضیرم ناسنا ی تقو
 ی تد ؛ دتفای م باوختخرد هکلب اءبا ؟ دورب
 اجنیا رد ! دهد تکرد دناوتی من م ه ار شتسد
 هدادن وا هب تکرد ی ارب ی تردق لاعتم دنوادخ
 هب ار دوحی تملاس و دنک ادیپ افشدرگا اما .تسا
 ی م هار و دهدی م تکرد ار شتسد ، دروآ تسد
 دنیشنی م و دور

دیامرفی م هر اب نیمه رد دنوادخ

¹ (ی تءلآؤ ركدلأ ن جوز لآ ق كذ مئاؤ * ایحأؤ تءمأؤ و ه مئاؤ * ی كباؤ لكحصأ و ه مئاؤ)

دومرفی م ² م لاسلا هیلع ی سوم ترصد و
 ضیرم نوچ و « ³ ؛) ن یفشید و هف تضر م اذآؤ)
 ، «دیامنی م اطء افشدرم هک تسای سک وا ، موش
 ! کذل اثما و لوداناپ و ن فونیماتسا و نیرپسا هذ
 دنوادخی افشدرما . دهدی م افشدرم وا هکلب ! ریخن
 دشاب هطساو اب ای هطساو اب تسا ن کمم لاعتم
 اب لاثم هکی هلائی لو کی یاعد دننام هطساو اب
 دهدی م افشدرم د هروس تءارق

ی افشدر م لاسلا هیلع نینمؤ ماریما زا ی تمارک هدشع طق تسد

باحصا زا ی کی نیفصد گنج رد
 ، دوب هدشع طق هکرعم رد شتسد هک نینمؤ ماریما
 اعد وای ارب تساوخ م لاسلا هیلع نینمؤ ماریما زا
 نینمؤ ماریما . دنادرگزاب ار وا تسد و دنک
 رد دوب هدش هدیرب هک [ار وا تسد م لاسلا هیلع
 هدش اء اجنآ زا هک] ت مسقن آرد و تفرگ [تسد

¹ 75: ص ، ی حو قفا . 45 - 43 تا یا (53) مجذ هروس
 هکی تسرد هب و . دنایرگی م و دنانخی م هک تسادخ هکی تسرد هب و «
 ود هک تسادخ هکی تسرد هب و . دنادرگی م هذنز و دناریمی م هک تسادخ
 » . دیامنی م قلخار تئوم و رکنم دوجوم
² (ق قحم) .تسا م لاسلا هیلع میهاربا ترصد هب طوبرم ملاک نیا
³ 80: هیا (26) ءار عشد هروس

ش تسد .دناوڅ ار دمدهُروس و داد رارق [دوبه
 اي» :تفگ درف نآ !تفايتحص [و دش ل صتم]
 دمدهُروس» :دومرف «!؟ی دناوڅ هچ ،ی لء
 «!؟دمدهُروس» :تفگ [بجعت اب] «.م دناوڅ
 هب ار وتی هاوڅی منډ رگا» :دندومرف ترضد
 تسد ،هظحنامه رد «!م نادرگی مر ب ل بق تلاد
 س امتلا م لاسلا هیلع نینمؤماريما هب !داتفا درم
 هُروس وت :دندومرف و دنتفریذنت ترضد اما ،درک
 1!ی رامشی م کبس و ی نکي م هر خسه ار دمده

ی ارب ءایشا رد فرصت تر دق ل و صد ناکما دارفا همه

هب رامیی ی لو ،میناوڅی م دمدهُروس ام ل لاد
 اما ،دنامی م ی قاب دواڅی ضیرم ل لاد ن نامه
 دناوڅی م ار دمدهُروس م لاسلا هیلع نینمؤماريما
 اریز !؟ ارچ ؛دبایی مزاب ار دواڅی تملاسد رامیی و
 ن دناوڅ زا هک تسا هدیسر ی اهترم هب ترضد
 ی اهر هب نآ زا ام ی لو ،دنکی م هداقتسا دمدهُروس
 نیا هب دواڅ بتارم بسحب دارفا و .میربی منډ
 تیاور رد هکروطنامه .دنوشی م کیدزن هجرد
 هدرم ربر باداتفه ار هحتاف هُروس رگا» :تسا هدمآ
 2« .دینکذ بجعت ،دوش هدنز و دیناوڅد یعنی اگر
 اراده و مشیّت خداوند به صحت و حیات آن
 شخص تعلق گرفته باشد، می بینیم که قضیّه تغییر
 می کند [و آن شخص زنده می شود].

هدومرف حیرصت ل اعتم دنوادخ هکنا هصلاخ
 لیدبت و نآ رد ندیمد و لگ زا ن دیرفا هک تسا
 ؛تسا ناسکی و ا ی ارب همه ،ه دنرپ هب نآ ن درک

1. 336 ص ، 2 ج ، م لاسلا مهیلع بلاطی بآل آبقامه هب دوش عوجر
 2. 623 ص ، 2 ج ، ی فاکلا

تساو خرد سپ. بتسا لاعتم دنوادخن ذانامه نیا
 کذلک اثما و اعد - دنا هتفگی اهدع هکروطن آ - نذا
 نیا همه هک مینکی من را کنا مه ام هتبل. بتسین
 هدارا ی نعید؛ بتسا لاعتم دنوادخ تسدهب لئاسم
 نیا ماجنا رب صخشن لافی یاناوت هب راگدرو رپ
 قلعتنیا رب و ا هدارا ای، بتسا هتفرگ قلعتنیا
 ؛ دشابذ ی نعیم لعتنیا ماجنا هب رداق هک بتسا هتفرگ
 بتسا ی نیوکت تیلو و نامه نیا

تردق نامه، ی نیوکت تیلو [اصلاخ] سپ
 اتسا ی صاخ صخشن هب لاعتم دنوادخن دیشخب
 دروم رد تردقنیا هاوخ؛ دهد ماجنا ی صاخ لمع
 ، دشابذ عی شد نآ ندر و آ دوجو هب و شنیر فآ ل صا
 قلخزا دعب، نآ رد ل وحت و ریغت دروم رد هاوخ
 تیلو زا تا فرصت نیا همه. دشابذ ش داجیا و
 ی توافق چیه هک دشن شور نیاربان. بتسا ی نیوکت
 ملاء رد عایشان تخاسرد ناسنا هدارا و لعفنید
 و ملاء مهیلان اماما و نار بمایق قلخ و، ج راخ
 درادن دوجو ج راخ ملاء رد ی هلا ی ایلوا نینچمه
 دنتسه ناسکی همه و

تیلو تقیق دل صا هب طوبرم مهم هئاسم نیا
 ؛ دنکی م حیر صتن آ هب ن آرق تا یا هک بتسا ی نیوکت
 ی لئاسم و تداعق راخ روما و عایشان تا زجمع و
 نیمه زا همه مینکی م دهاشم ی هلا ی ایلوا زا هک
 تیلو نیا: مپیوگی نیاربان. دنتسه ل بیق
 ص تخم ای صاخ ی ربمایق هب رصحنم، ی نیوکت
 هب هک دوشی م ی سکره ل ماشد هکلب! بتسین ماما
 لائمن او نعب. دشابذ دیسر اوقت زا ی یلاو هبترم
 رب ار دمده روس ی صخشن هک مدید مدوخ هدنب
 دوخ مشچ هب نم؛ تفای افش و ا و دناوخ ی ضیرم

ی‌خرب دروم رد وا هک مدید مدوخ هکنیا ای. مدید
 مدوخ هدنب نینچمه. دهدی م ربخ ی بیغ روما زا
 و دنکی م فرصت روما ی‌خرب رد وا هک مدید
 نیا هُمه. دهدی م ریغت ار ن آل اوحا و طیارش
 میاهدید هنعبد ام هک تسا ی‌یاهزیچ لئاسم

ی‌دع ديس الله تيار رد تا دوجوم ن دناريم تردق ی‌ضاق

دیس ی‌اقاً هک میاهدناوخ بتک زا ی‌ضعب رد ای
 دناریم ار ن آ و درک هراشا رام هب ی‌ضاق ی‌دع
 و تشگرب (ی‌لما ی‌قتدمح خیش) ص خشن آس پس
 درک بجعت و تسا هدرُم زونه رام نیا هک دید
 1 «!؟ ی‌نکی م بجعت ایآ»: دومرف و ا هب ی‌ضاق ی‌اقاً

زا و همئا هب دنواذخ زا ی‌نیوکت تیلو ی‌رست تا قولخم ریاس هب همئا

ی‌لو، تسا ی‌نیوکت تیلو قیداصم زا زین نیا
 م‌لاسلا مهیلع همئا دزد هئسم نیا هک میدقتعم ام
 ی‌رست دارفا هقیب هب اهنا هیحان زا س پس و تسا
 دنتسه هلقس ار رد همئا: رگید ترابع هب. دنکی م
 لاعتم دنواذختیانع و هضافا، لئاسم نیا هُمه
 زا میناوتی م زین ام. دشابی م ش‌ناگدنب ی‌خرب هب
 نیا هب تا ضایر و تا ادابع ماجنا و اوقت قیرط
 ی‌اضیفتسم تا یاور هکروطنامه؛ میسر ب‌تارم
 و هراشا ن آ هب، تسا هشد دراو تا ادابع هرابرد هک
 2. دراد حیرصت هکلب

و تا یا ن ومضم اب ی‌نیوکت تیلو ی‌فانت مدع

1. 230 - 233 ص، 1 ج، ی‌سانشداعم هب دوشد عوجر
 2؛ 291 ص، 1 ج، ن‌ساحملا؛ 33 و 32 ص، ن‌مؤملا هب دوشد عوجر
 ؛ 400 ص، قودص خیش، دیحوتلا؛ 352 و 246 ص، 2 ج، ی‌فاکلا
 104. ص، ن‌یقیلا راونا قرانسم
 ج، ی‌سانشالله هب دوشد عوجر تا یاور نیا نوماریپ رتشیب علاطا تهج
 318 - 279 ص، 1

؟ دراد تریاغم ن آرق ت ایآ اب هلئسم نیا ایآ اما
 هک میبایی م ی دهاوشد ن آرق رد ایآ : رگید ترابعه
 ریغ زا تیلو نیا بلس و هلئسم نیا ی فذ رب
 ام [هک تسا ن آخ ساپ] ؟ دنک تلاد لاعتم دنوادخ
 ریغ زا هلئسم نیا بلس رب هک میاهد رکن ادیپ ی ایآ
 ی م ار ن آ فلاخ هکلب ، دنک تلاد لاعتم دنوادخ
 ترصد هک دنکی م حیرصد ن آرق ت ایآ : میبای
 لگ زا هدنرپ قلذ و تاوما ایحا هز جمع ی سید
 هب و ی سید ترصد تساوخ هب ی نعید ؛ دراد ار
 [هب حیرصد ن آرق رد] ای لاعتم دنوادخ نذا
 دوجو نامیلد ترصد ی ارب اهداب ندرک رخسم
 میهاربا و ی سوم ترصد دروم رد نینچمه . دراد
 نیا ¹ . دراد دوجو هلئسم نیمه زین ام ربمایپ و
 ایبنا هک دنکی م تلاد ن آرق رد روکذم تاز جمع
 ی ادخ ن اگندب زا ی ضعب و ملاسلام هیلع ن اماما و
 تردق راگدرورپ هک دناه دیسر ی اهترم هب لاعتم
 س فذ ی نعید . تسا هداد رارق اهنا رد ار هلئسم نیا
 لئسم رد فرصت هک دسری م ی اهترم هب هدنب
 و ا ی ارب ی داعریغ لئسم رد فرصت و ی داع
 اهنا نید ی قرف و ا ی ارب و دوشی م هیوسلای ل
 ی داعریغ لئسم و روما رد فرصت ؛ دراد دوجو
 روما هک دوشی م تحار راقم نام هب و ا ی ارب
 و ندیماشآ ، ن دروخ ، ن تفر هار دننام - ی داع
 فرصت نیا هتبلآ ؛ دهدی م ماجنا ار - ندیباوخ

¹ ، ملس و ملا و هیلع الله ی لص ادخل و سر تاز جمع نوما ریپ ع لاطا تهج
 260 (اعومجم) 170 - 21 ص ، 1 ج ، حنار جلا و جنار خلا هب دوشد عوجر
 راو ذلاً راحب ؛ (دنکی م رکذ هز جمع ، ج 17 ، ص 225 - 421 ، باب
 جوامع معجزاته صلی الله علیه و آله و سلم (مجموعاً 143 معجزه ذکر
 می کند).

دهدی م ص یخشد واکتسا ی تحلصم بسحر ب
ی رما ربمهن آرق ت ایآ بی ناکم و نامز ره رد هذ
د نرادن ت لاد نیا زاریغ

هئسم نیا نوماریپ دعب هئسلج رد الله عاشنا
ن کمم هکی تایا نایم هنوگچ هک درک میهاوخذ ثحب
رارق داننسا دروم ی نیوکت تیلو و ی فذ ی اربتسا
و هضیفتم ت ایاور و بحیرصد تایا اب، دنریگ
قفاوتو و عمجن اوتی م، راکن ل باقریغ ت اد هاشم
(۱) رَشْبَ اُنَا اَمَّنَا لَقُ (هُیَا لِیْبِقْ زَا ی تَا یَا ؛ دومذ رارق رب
ی رشب یاهی گژیو رظن زار بمایپ دیوگی م هک
تایا نیا [مینکن ایپ] مکنیا بتسا دارفا ریاسد دننام
نیا ماجنا و، دنرادنی نیوکت تیلو و ابی طابتر ا ادبا
و ندوب ناسنا ابی تافانم چیه تافرصد
هب ربمایپ و درادن صخشد ی رشب ت ایصوصذ
زا، هبترم نیا هبل و صو و تیلو نیا هطساو
دننام زگره و دوشی مذ ج راخی ناسنا تیهام
و فاصوا زا درجم، تادرجم ریاسد و لیئربج
همئا و ربمایپ دشدهاوخذ ی رشب ت ایصوصذ
ی گژیو ی اراد و ناسنا هک اجنا زا ماسلام هیلع
ت لا اغتشا و لامعا ماجنا هب، دنتسه ی رشب ی ا ه
هبترم و هلحرم نیمه رد و، دنزادریپ م ی ناسنا
و دننک فرصت زینی داعریغل ناسم رد دنناوتی م
چیه ادبا و، دنده ماجنا هدا علاق راخی ی ا هراک
نیا رد مکنیا و دشاب رشب ی درف مکنیا نیب ی تافانم
درادن دوجو، دنک فرصت ل ناسم هنوگ

لکن ما از رسیدن به این مراتب قاصریم و از

1، ی سانشم اما 6. هیا (41) ت لصف هروس؛ 110 هیا (18) فهک هروس
111: ص 1، ج
«متسه امشد دننام ه ی ناسنا نم آقد هک ربمایپ ی ا و گب»

احراز این مراتب نفس، ناقصیم؛ لذا گمان می‌کنیم که ایجاد این مسائل در عالم خارج نیازمند عاملی خارج از ذات شخص است، و گمان می‌کنیم این عامل همان اراده و مشیّت خداوند متعال است، و اگر خداوند بخواهد این مسائل در عالم خارج اتفاق بیفتد، می‌افتد، و اگر او چنین نخواهد، ایجاد نمی‌شود [و ارادهٔ عبد به‌هیچ‌وجه تأثیری در اِعمال تصرفات ندارد]. این تصور، ناشی از سوء فهم ما از امور اعتقادی و اصول اسلامی است.

الله تَمَحَّر و مَكِيلٌ مَلَسَاو

مَحْمَلٌ أ و مَحْمَلٌ أَعْلَى صَدْمَهَلَا